

Evaluering av Friluftslivets år 2025

Presentasjon 15.06.26

v/ Marie og Eline i Rambøll Management Consulting

Agenda

- 01** Kort om evalueringen

 - 02** Hovedbudskap

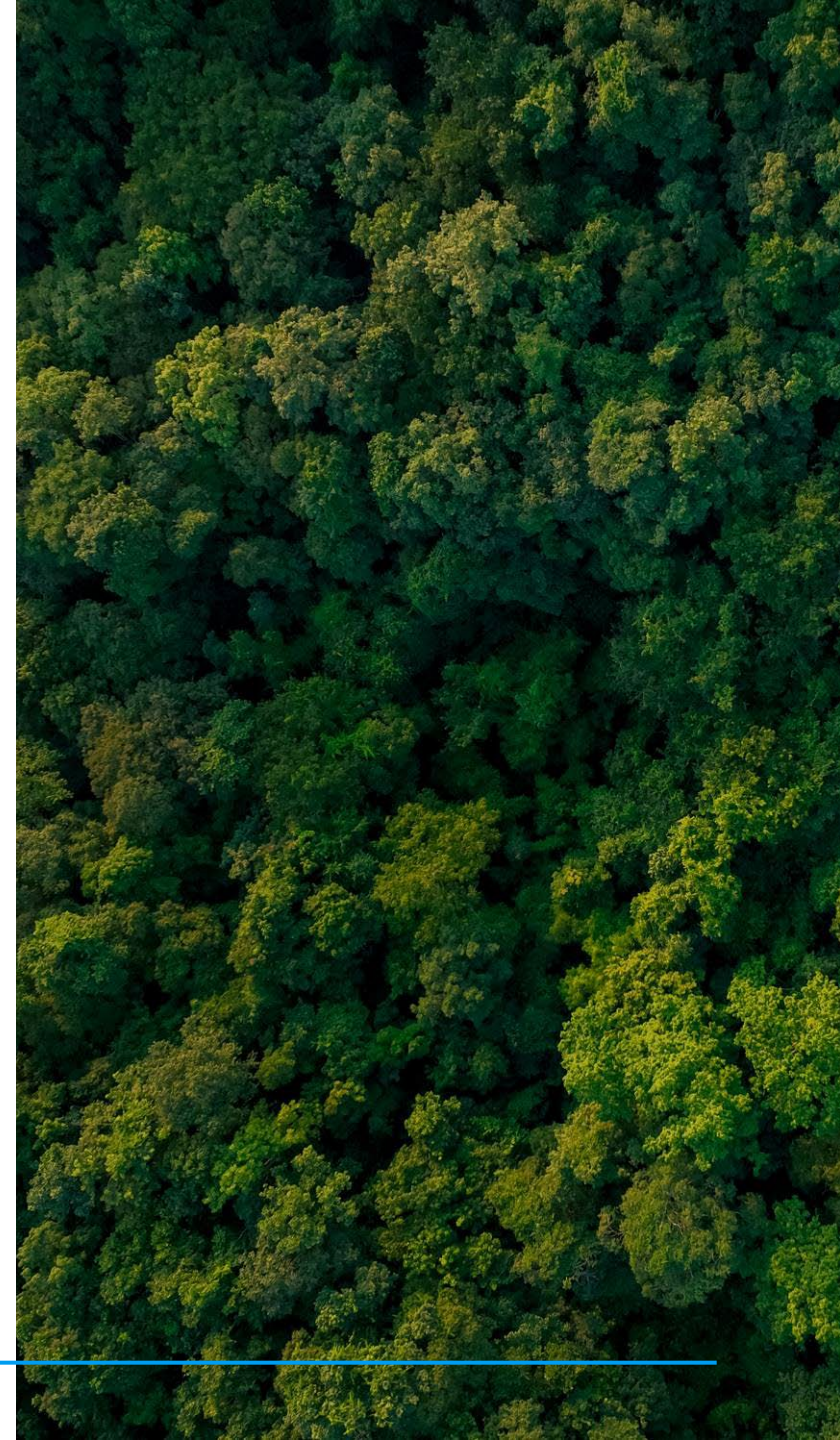
 - 03** Hovedfunn måloppnåelse, organisering og samarbeid

 - 04** Hovedfunn barrierer og fremmere

 - 05** Læringspunkter
-

Evalueringens 3 hovedformål

1. Vurdere **måloppnåelse** og **effekter** av Friluftslivets år 2025
 2. Undersøke hvordan **organisering**, **samarbeid** og **gjennomføring** har fungert
 3. Identifisere **erfaringer** og **læringspunkter** for videre arbeid
-

Metodisk tilnærming

Evalueringen bygger på innsikt fremskaffet fra:

- Gjennomgang av prosjektdokumentasjon
 - Interne dokumenter
 - Tilskuddsrapporter
 - Aktivitetstall
 - Foreliggende statistikk
 - Befolkningsundersøkelse IPSOS
 - Medieundersøkelse Infomedia
 - Selvevalueringsrapporter fra organisasjoner (13 stk)
 - Spørreundersøkelse om Friluftsknappen
 - Intervjuer med relevante aktører (22 intervjuer – 58 informanter)
-

Endringsteori

Hovedbudskap

1

Friluftslivets år 2025 har i stor grad lyktes med å skape aktivitet, synlighet og mobilisering rundt friluftsliv.

Hovedbudskap

Hovedbudskap

Hovedbudskap

Hovedbudskap

Hovedfunn

Måloppnåelse og effekter

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål

Vurdering Kommentar

25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet

2 % økning i ukentlig deltakelse

Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur

Flere finner relevant informasjon

25 % økning i medieoppslag om friluftsliv

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål

Vurdering Kommentar

25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet

2 % økning i ukentlig deltakelse

Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur

Flere finner relevant informasjon

25 % økning i medieoppslag om friluftsliv

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål

Vurdering Kommentar

25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet

Trolig nådd

Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter

2 % økning i ukentlig deltakelse

Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur

Flere finner relevant informasjon

25 % økning i medieoppslag om friluftsliv

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål

Vurdering Kommentar

25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet

Trolig nådd

Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter

2 % økning i ukentlig deltakelse

Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur

Flere finner relevant informasjon

25 % økning i medieoppslag om friluftsliv

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål	Vurdering	Kommentar
25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet	Trolig nådd	Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter
2 % økning i ukentlig deltakelse	Trolig nådd	Anslått 3 % økning
Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur		
Flere finner relevant informasjon		
25 % økning i medieoppslag om friluftsliv		

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål	Vurdering	Kommentar
25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet	Trolig nådd	Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter
2 % økning i ukentlig deltakelse	Trolig nådd	Anslått 3 % økning
Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur		
Flere finner relevant informasjon		
25 % økning i medieoppslag om friluftsliv		

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål	Vurdering	Kommentar
25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet	Trolig nådd	Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter
2 % økning i ukentlig deltakelse	Trolig nådd	Anslått 3 % økning
Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur	Trolig nådd	Positiv utvikling, ulikt mønster mellom familie, bekjente og organisasjoner
Flere finner relevant informasjon		
25 % økning i medieoppslag om friluftsliv		

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål	Vurdering	Kommentar
25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet	Trolig nådd	Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter
2 % økning i ukentlig deltakelse	Trolig nådd	Anslått 3 % økning
Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur	Trolig nådd	Positiv utvikling, ulikt mønster mellom familie, bekjente og organisasjoner

Flere finner relevant informasjon

25 % økning i medieoppslag om friluftsliv

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål	Vurdering	Kommentar
25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet	Trolig nådd	Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter
2 % økning i ukentlig deltakelse	Trolig nådd	Anslått 3 % økning
Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur	Trolig nådd	Positiv utvikling, ulikt mønster mellom familie, bekjente og organisasjoner
Flere finner relevant informasjon	Ikke nådd	Færre oppgir at de vet hvor de finner informasjon, unntatt om selve Friluftslivets år
25 % økning i medieoppslag om friluftsliv		

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

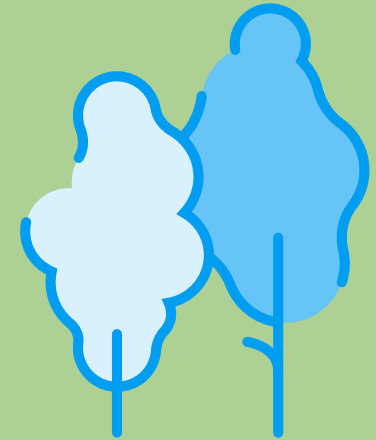
Effektmål	Vurdering	Kommentar
25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet	Trolig nådd	Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter
2 % økning i ukentlig deltakelse	Trolig nådd	Anslått 3 % økning
Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur	Trolig nådd	Positiv utvikling, ulikt mønster mellom familie, bekjente og organisasjoner
Flere finner relevant informasjon	Ikke nådd	Færre oppgir at de vet hvor de finner informasjon, unntatt om selve Friluftslivets år
25 % økning i medieoppslag om friluftsliv		

I hvilken grad har FÅ25 nådd sine effektmål?

Effektmål	Vurdering	Kommentar
25 % økning i folk som har prøvd en ny friluftaktivitet	Trolig nådd	Anslått rundt 25 % økning, særlig drevet av økning i personer som har prøvd nye vinteraktiviteter
2 % økning i ukentlig deltakelse	Trolig nådd	Anslått 3 % økning
Flere blitt invitert, eller invitert andre, med på tur	Trolig nådd	Positiv utvikling, ulikt mønster mellom familie, bekjente og organisasjoner
Flere finner relevant informasjon	Ikke nådd	Færre oppgir at de vet hvor de finner informasjon, unntatt om selve Friluftslivets år
25 % økning i medieoppslag om friluftsliv	Ikke nådd	Anslått økning på 14,5 %

Mangfold og inkludering

- Funnene fra dokumentgjennomgangen viser at mangfold og inkludering har vært **integret i flere deler av satsingen, både i kommunikasjon, planlegging, samarbeid og aktivitetsutforming.**
- Utfordrende å vurdere i hvilken grad satsingen faktisk har nådd mennesker som tradisjonelt deltar mindre i friluftsliv, det er **et begrenset datamateriale for å vurdere endring eller effekt av tiltakene.**
- **Ulik forståelse av hva fokuset rundt mangfold og inkludering var i Friluftslivets år 2025 -** behov for tydeligere kommunikasjon i planleggingen.
- De kvalitative vurderingene viser **betydning av lavterskeltiltak, samarbeid og fokus på nærnatur** som viktige tiltak for at flere kommer på arrangementer.
- Behov for å **jobbe systematisk videre utover Friluftslivets år** for å lykkes med å inkludere **en større del av befolkningen i deltakelse i friluftsliv.**

Hovedfunn

Organisering, samarbeid og gjennomføring

Styringsmodell og prosjektorganisering

- Samlet tyder funnene på at **styringsmodellen og prosjektorganiseringen har fungert godt.**
 - God forankring i frivilligheten ved at prosjektledelsen ligger til Norsk Friluftsliv.
- Samtidig viser funnene at satsingen i større grad har engasjert friluftslivsorganisasjonene og **i mindre grad organisasjonene som ikke jobber med friluftsliv.**
- Funnene fra intervjuene viser også at noen av **fylkeskommunene opplever usikkerhet og uklarheter rundt egen rolle.**
- Den politiske forankringen, og forankringen i forvaltningen, virker derfor å være **noe svakere når Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet er mindre involvert.**

Planlegging og gjennomføring

- Gjennomgang av prosjektdokumentasjon viser at **planleggingsarbeidet rundt Friluftslivets år preges av struktur og systematikk** både når det gjelder kommunikasjonsstrategi, læring og ansvarsfordeling.
 - Målene satt for Friluftslivets år har vært store og brede, uenigheter rundt hva som burde være målet for Friluftslivets år.
- Gjennomgang av **prosjektdokumentasjon viser at det er et godt grunnarbeid for forankring og involvering** for å lykkes med samarbeidet og koordineringen mellom prosjektets ulike nivåer og aktører gjennom satsingen.
- Samtidig viser funnene **behov for tidligere informasjon og forankring av rolle** blant organisasjonene, kommunene og fylkeskommunene, samt mer forutsigbarhet rundt tilskuddsmidlene.
 - Behov for å legge inn aktiviteter i egne planer og årshjul, usikkerhet om man får gjennomført aktiviteter avhengig av tilskuddsmidler, ting tar tid i frivilligheten.
 - Ulik opplevelse rundt forankring på bakgrunn av aktør og når man ble koblet på

Erfaringer på organisasjonsnivå

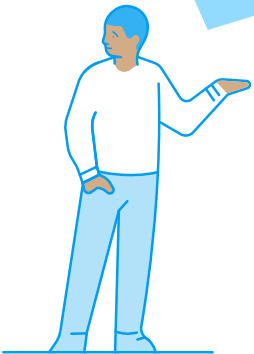
- **Lokal forankring og tidlig planlegging** blir sett på som viktig også internt i organisasjonene for å lykkes med organisering og gjennomføring av Friluftslivets år.
 - Forventningsavklaring og informasjonsflyt tar tid og krever repetisjon, må jobbes med i flere ledd
 - Behov for å jobbe enda mer systematisk for å engasjere grasrota på et tidligere tidspunkt.
- Behov for **tydeligere kommunikasjon og skalering til ulike behov og kapasitet blant organisasjonene.**
 - Organisasjonene opplever at det har vært mye aktiviteter og arrangementer man kunne koble seg på, og et bredt mål bilde å forholde seg til.
 - Mulighet for store organisasjoner, utfordringer med å navigere for de små
- Gevinster organisasjonene tar med seg fra Friluftslivets år 2025: **Samarbeid** som er forankret i felles behov. **Lavterskeltiltak**, og å kunne **koble seg på konsepter med ferdig materiell, som man kunne tilpasse lokalt.**

Erfaringer på organisasjonsnivå

«Flere faktorer bidro til at vi lyktes i 2025. En viktig del var måten vi jobbet på, med et bevisst fokus på å mobilisere grasrota. Ved å informere tydelig om kampanjer og samtidig gi rom for lokale tilpasninger, gjorde vi det enkelt for lag og enkeltpersoner å ta initiativ. Dette skapte eierskap og engasjement ute i distriktene.»

- Medlemsorganisasjon

«Det fungerte godt at vi kunne koble Friluftslivets år på eksisterende arrangementer og praksiser. Dette gjorde det lettere å gjennomføre aktiviteter uten å måtte starte helt fra bunnen av, og bidro til at flere tok del i satsingen.»

- Medlemsorganisasjon

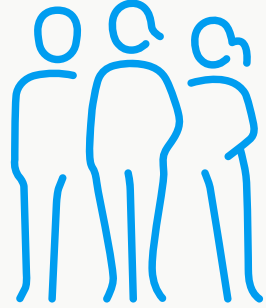
Hovedfunn

Barrierer og fremmere

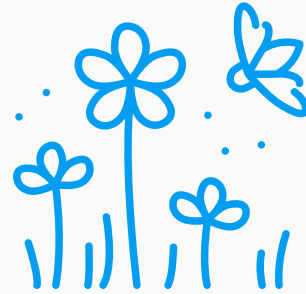
Fremmere for måloppnåelse

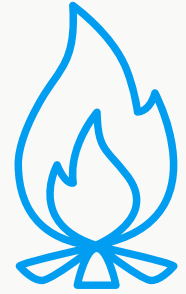
- **Tilskuddsordningene** har vært viktige for å stimulere til aktivitet ute i lokallagene og i kommunene.

- Aktørene peker også på at en felles satsing med fokus på **forankring på tvers av aktører, engasjement fra prosjektsekretariatet**, samt utarbeidelse av **felles materiell for informasjon og kommunikasjon av god kvalitet** har vært viktig for å engasjere og gjennomføre aktivitetene.

- Fokuset på **lavterskeltiltak, nærnatur og samarbeid**

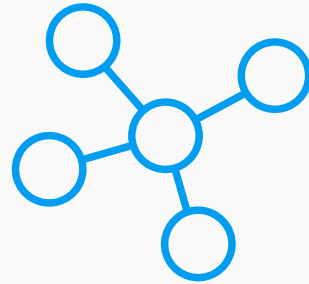

- **Nasjonale kampanjer:** Enkle og felles kampanjer for å samle aktører og skape aktiviteter på tvers av ulike organisasjoner
- **Aktivitetskalender**

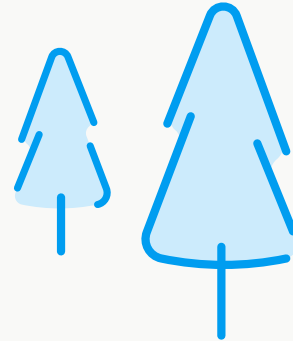
Barrierer for måloppnåelse

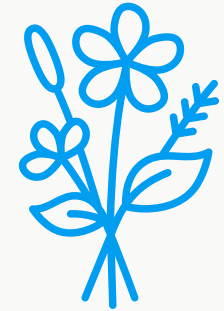
- Satsingen har i mindre grad har klart å **mobilisere og engasjere de organisasjonene som ikke er friluftslivsorganisasjoner.**
- Noen utfordringer i å forankre arbeidet blant kommunene og fylkeskommunene.

- Målene for året har vært mange og brede. Ønske om å prioritere færre, men mer målrettede tiltak.

- Opplevelse av lang vei fra prosjektsekretariatet nasjonalt og ned til de frivillige som skal gjennomføre aktivitetene.

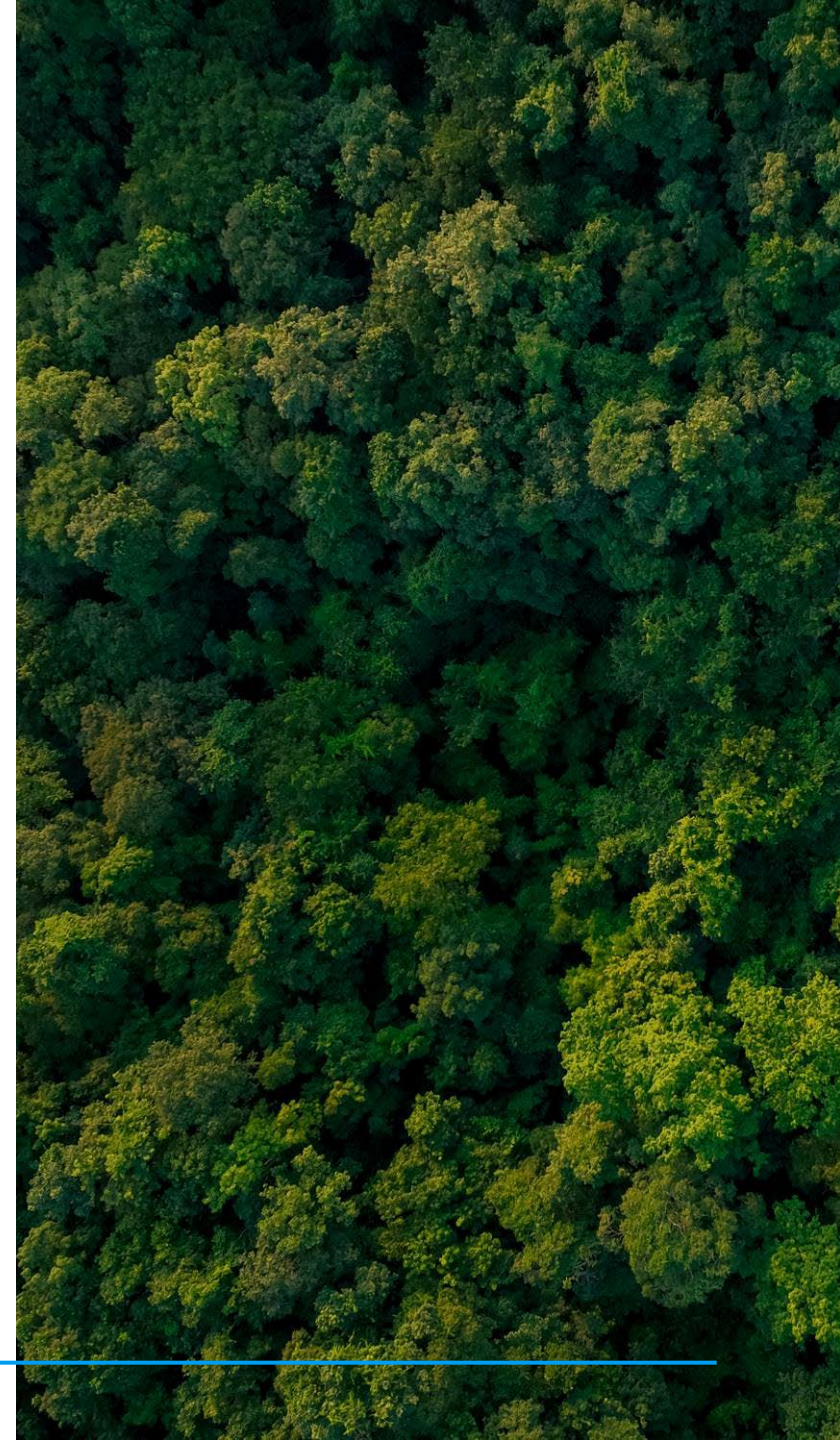

- Forskjell i **kapasitet, behov og ressurser** i organisasjonene.

Læringspunkter

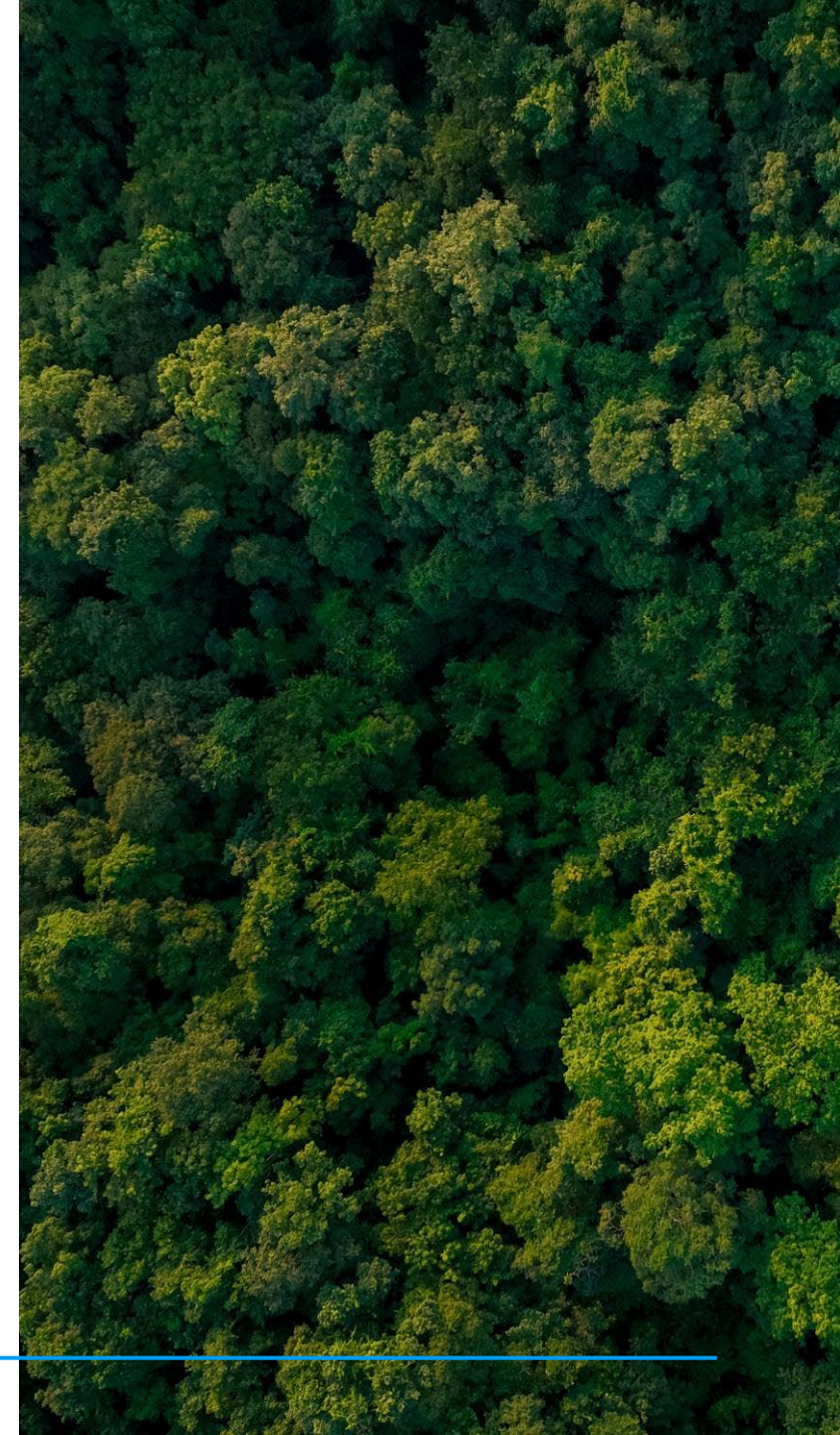
Læringspunkter for videre arbeid etter Friluftslivets år 2025

- **Bygge videre på nærnatur, lavterskelaktiviteter og naturvennlig friluftsliv**
- **Videreutvikle samarbeid som skaper verdi**
 - *Samarbeid er ressurskrevende. Lære av samarbeidene som har fungert godt og videreføre samarbeidsflater som bidrar til å bygge ned siloer mellom aktører som jobber sammen på friluftsområdet.*
- **Ta i bruk og videreutvikle verktøyene som er etablert**
 - *Friluftslivets år har bidratt til utvikling og videreutvikling av flere verktøy og ressurser som aktørene opplever som nyttige.*
- **Bruke erfaringene fra året som inspirasjon og læring**
 - *Eksempler på aktiviteter, arbeidsformer og samarbeid som har fungert godt lokalt og regionalt. Inspirasjon til nye aktiviteter og som grunnlag for læring om hva som bidrar til mobilisering, inkludering og deltakelse.*
- **Jobbe videre med mangfold og inkludering**
 - *Jobbe videre med lavterskeltiltak og nærnatur kombinert med mer målrettet kunnskap om barrierer og deltakelse blant grupper som tradisjonelt deltar mindre i friluftsliv. Behov for bedre kunnskap om hvilke tiltak som virker for hvem.*
- **Styrke arbeidet med synlighet og informasjon om friluftsliv**
 - *Målet om at flere skulle vite hvor de finner relevant informasjon om friluftsliv ble ikke nådd, og er et punkt som krever oppmerksomhet framover .*

Anbefalinger ved et nytt friluftslivets år

- **Tydeliggjør målstruktur, prioriteringer og forventninger**
 - *Flere aktører opplevde visjonen og hovedbudskapet som lett å kommunisere videre: invitere hverandre ut i nærnaturen slik at alle kan finne sin friluftsglede. Samtidig viser evalueringen at bredden i målbildet kunne være krevende å omsette til konkrete prioriteringer, særlig for aktører som var mindre involvert i utviklingen av satsingen eller mottok informasjon gjennom flere ledd.*
- **Start mobilisering og forankring tidlig, forutsigbarhet rundt finansiering**
 - *Erfaringene fra Friluftslivets år viser at brede nasjonale satsinger er avhengige av tidlig mobilisering, gode informasjonsprosesser og lokal forankring dersom målene skal omsettes til aktivitet lokalt. Mobilisering og forankring tar tid, selv når det investeres betydelige ressurser i informasjon, møter og oppfølging.*
- **Differensier forventninger og tiltak til ulike aktører**
 - *Friluftslivets år involverer organisasjoner med svært ulike forutsetninger, ressurser og kapasiteter.*
- **Styrk kunnskapsgrunnlaget og mulighetene for å dokumentere effekter**
 - *Ved et nytt Friluftslivets år anbefales det å videreutvikle arbeidet med måling, læring og evaluering. Det bør også vurderes hvordan datainnsamling og evaluering kan integreres enda bedre i gjennomføringen av satsingen, slik at erfaringer og læringspunkter kan brukes aktivt underveis.*

Takk for i dag!

Bright
ideas.
Sustainable
change.